

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/57/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211204637
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8211204637.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: Slovak Telekom, a. s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Oliverom Balážom, advokátom, so sídlom Zámocká 10, Bratislava proti odporcovi P. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XX, Q. C., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 552,36 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 2C 28/2012-104 zo dňa 13. 09. 2012 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca je povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 53,20 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na účet JUDr. A. Motyku, advokáta.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaný nemá právo na náhradu trov konania a žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 158,41 Eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v predmetnom spore prihliadal na námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, ktorú vzniesol vedľajší účastník. Z vykonaných dôkazov zistil, že žalobca odstúpil od zmluvy so žalovaným k 13. 10. 2008. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku a momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva. Žalobcovi vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná na súde dňa 12. 07. 2011, teda po uplynutí 2-ročnej premlčacej doby. Preto vznesenú námietku premlčania považoval za dôvodnú a žalobu zamietol.

Právne poukázal na ust. § 39 ods. 1, § 48, § 457, 1057 ods. Občianskeho zákonníka.

Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a uviedol, že úspešný žalovaný si žiadne trovy konania neuplatnil, žalobca bol neúspešný, preto nemal právo na náhradu trov konania. Trovy konania si uplatnil vedľajší účastník, ktorý mal v konaní plný úspech a ktoré špecifikoval v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, a to proti všetkým výrokom z dôvodu, že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci, že

súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní navrhovateľ poukázal na bod 1 z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v otázke týkajúcej sa dojednaní zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 33Cdo 934/04. Uvádza, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v otázke zmluvnej pokuty a funkcie zmluvnej pokuty, ktorú plní. K odvolaciemu dôvodu týkajúceho sa toho, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho posúdenia veci navrhovateľ poukázal, že súd len veľmi neurčito uvádza konštatovanie, že právne zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluvách týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje za neprijateľné zmluvné dojednanie. Z tejto konštrukcie nie je jasné, akú zmluvnú pokutu má súd na mysli. Ako ďalší odvolací dôvod uvádzal skutočnosť, že súd nesprávne posúdil právnu úpravu premlčania, keď nevzal do úvahy ust. § 107 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa synalagmatických plnení, pričom zmyslom zakotvenia tohto ustanovenia do Občianskeho zákonníka bola skutočnosť, že vydanie veci uplynutím času nebolo nepremiľateľné z vlastníckeho práva ohrozené, zatiaľ, čo vydanie peňažného plnenia premlčaniu podliehalo. Súd nesprávne posúdil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že podľa Najvyššieho súdu SR v prípade odstúpenia od zmluvy síce zanikajú všetky záväzky zmluvných strán vyplývajúce zo zmluvy, vrátane všetkých vedľajších záväzkov, a teda aj záväzku na zmluvnú pokutu. Ak nárok na zmluvnú pokutu vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia, nárok na zmluvnú pokutu nezaniká. V tomto prípade sa vytvára nový právny vzťah, ktorý už nemá vo vzťahu k pôvodnému zabezpečenému záväzku akcesorickú povahu a na existenciu ktorého nemá zánik zabezpečeného záväzku vplyv. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. MCdo 264/2002. Vzhľadom k tomu, že jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy, neplatí premlčacia doba ako v režime bezdôvodného obohatenia 2-ročná, ale 3-ročná premlčacia doba. Odporca zavinil konaním odstúpenie od zmluvy a pred týmto odstúpením aj právo vyúčtovať riadne dojednanú zmluvnú pokutu. Ak by sa pripustila možnosť, že uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty je uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo nepripúšťa, platí 3-ročná, resp. 10-ročná premlčacia doba. Preto pre tento prípad bolo potrebné aplikovať ust. § 107 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka. Oprávnené mohol predpokladať doplatenie dlžných faktúr až do okamihu odstúpenia od zmluvy. Podľa ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplateľnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietkať. Podľa jeho názoru premlčacia doba sa v prejednávacom prípade riadi ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka s použitím ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že uplatnil v premlčacej dobe svoje právo na súde, premlčacia doba od uplatnenia po dobu konania neplynula. Nesprávnosť videl aj v rozhodnutí o trovách konania. Nespochybňuje nárok na náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, ako to vyplýva z ust. § 137 O. s. p.. Táto právnická osoba však môže v konaní vystupovať v dvoch procesných postaveniach. Jedno je procesné postavenie vedľajšieho účastníka a druhým je oprávnenie zastupovať tohto účastníka ako zástupcu. Náhradu trov konania môže súd priznať iba účastníkovi konania. Vedľajší účastník na rozdiel od hlavného je treťou osobou. Z toho vyplýva, že ak právnická osoba je oprávnená zastupovať účastníka, má nárok na náhradu výdavkov len vtedy, ak zastupuje účastníka a nie ak sa ako vedľajší účastník zúčastňuje popri účastníkovi. Súd pochybil v tejto otázke. Vedľajší účastník nebude obsiahnutý v meritórnom rozhodnutí súdu, pretože sa nekoná o jeho hmotnoprávne postavenie. Bude len spomenutý v záhlaví rozsudku, avšak z tohto rozsudku preňho neplynú žiadne práva a povinnosti. Navrhol žalobe vyhovieť a zaviazat' žalovaného na úhradu trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K podanému odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník. K argumentácií navrhovateľa ohľadom zmluvnej pokuty, poukázal, že je už pomerne rozsiahla judikatúra odvolacích súdov, ktoré mu neumožňujú naďalej obhajovať absolútne neplatnú zmluvnú pokutu v dodatkoch k zmluvám o pripojení. Navrhovateľom uplatnená zmluvná pokuta bola vo vzťahu k samotnému žalobcovi judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoE 31/2012, 3Co 26/2012, 7Co 36/2012. Vzhľadom k týmto právoplatným rozsudkom je povinný sa preto zdržiavať navrhovateľ používaní nekalej podmienky z dôvodu neprijateľnosti zmlúv so všetkými spotrebiteľmi. Poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 91/2011, v ktorom súd vyslovil právne stanovisko: „ ak si dodávateľ v inštančnom postupe používaní problémovej klauzuly neobháji, že je povinný bez ďalšieho zdržiavať sa aj ďalšieho používaní, vrátane uplatňovaní plnení z tejto klauzuly,

je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení z tejto klauzuly“. Takýto zásah explicitne vyplýva z ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Poukázal aj na skutočnosť, že obdobná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú vo viacerých súdnych konaniach u iného mobilného operátora. K námietke premlčania poukázal na najnovšiu slovenskú publikáciu z občianskeho práva procesného, podľa ktorej v praxi sa vyskytla otázka, či môže vedľajší účastník vzniesť námietku premlčania. Svojou podstatou je to úkon z hmotnoprávnej relevanciou, no nemožno ho považovať za klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený (Števíček, Fícová a kol., Občiansky súdny poriadok, Komentár I.diel, II.vydanie, Praha C.H.Beck, 2012, str. 330). Tento právny záver je možno podložiť aj judikatúrou, a to rozsudkom Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo 539/2008 a 21Cdo 2313/2004. Vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O. s. p. možno konštatovať, že vedľajší účastník je s výnimkou dispozícií s okruhom účastníkov alebo predmetom konania oprávnený na vykonanie všetkých úkonov, ktoré je oprávnený v konaní vykonávať účastník na strane ktorého stojí. Poukázal aj na to, že čo sa týka iných námietok, v konaní pred súdom, ktoré sú hmotnoprávneho charakteru, tie vedľajší účastník nespochybňuje. Na to, aby v hmotnom práve bolo upravené premlčanie práva vyvolalo predvídané právne následky v sfére hmotnoprávneho vzťahu, je nevyhnutné, aby premlčanie bolo uplatnené v konaní pred súdom. Námietka premlčania vznesená v rámci mimosúdneho konania, v praktickom živote nevyvolá tie následky, ktoré sú týmto inštitútom sledované. Predložili aj najnovšiu judikatúru odvolacích súdov k tejto problematike. Ďalej uviedol, že predmetný spor je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je nevyhnutné aplikovať ust. § 54 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu trvá na dôvodne vznesenú námietku premlčania celého žalobou uplatneného nároku. K trovám vedľajšieho účastníka poukázal, že pri rozhodovaní o nich súd postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdného dvora EÚ v súlade s ustálenou súdnu praxou a právnou teóriou. Poukázal na tú skutočnosť, že podľa ust. § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti akú účastník, koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Tiež poukázal na ust. § 18 O. s. p. a uviedol, že ak teda platí, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník hlavný a má platiť aj rovnosť účastníkov, potom neexistuje rozumný dôvod nepriznať vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia za situácie, ak nárok na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého vedľajší účastník v konaní podporoval. Namietal skutočnosť, že súd pochybil pri vyhotovení rozsudku, pretože vedľajší účastník nebude obsiahnutý v meritórnom rozhodnutí veci. Vedľajší účastník skutočne nie je obsiahnutý v meritórných výrokoch napadnutého rozsudku, ktorými sú v konkrétnom prípade výroky I a II. Výrok o trovách konania však musí obsahovať označenie vedľajšieho účastníka, pretože súd rozhoduje o jeho procesnom práve na náhradu trov, preto argumentácia navrhovateľa je v tomto smere nenáležitá. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 36,52 Eur, režíjny paušál vo výške 7,87 Eur a 20 % DPH vo výške 8,87 Eur. Teda celkom trovy konania vo výške 53,20 Eur.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, prijal správne závery, na zistenia, ktorých sa nič nezmenilo ani pred odvolacím súdom, a na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj odvolací súd.

Postavenie vedľajšieho účastníka upravuje Občiansky súdny poriadok v ust. § 93. Podľa ust. § 93 ods. 4 O. s. p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vychádzajúc z tohto ustanovenia, vedľajší účastník je v konaní zásadne oprávnený na všetky úkony, s výnimkou dispozícií s konaním a s jeho predmetom, na ktorý je oprávnený účastník. Tieto úkony robí v prospech účastníka, ktorého v spore podporuje. Vznesením námietky premlčania, k dispozícií s predmetom sporu nedochádza. Námietka premlčania predstavuje určitú formu obrany proti žalobe. Uplatnenie obrany proti žalobe je procesným právom účastníka konania a rovnaké právo musí mať v zmysle ust. § 93 ods. 4 O. s. p., aj vedľajší účastník, ktorý počas konania vystupuje na jeho strane. Na tom, že ide o právo procesné nič nemení skutočnosť, že pomocou obrany proti žalobe sa uplatňujú rovnako námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy, teda aj námietka premlčania.

Námietku premlčania nemožno považovať za klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený.

Nedá sa stotožniť ani s argumentáciou o nadbytočnosti a nehospodárnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, len preto, lebo vedľajší účastník je inštitúciu zriadenou na ochranu spotrebiteľa.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom, a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní vedľajším účastníkom.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že nároky uplatňované navrhovateľom v konaní sú premlčané tak, ako to správne zistil súd prvého stupňa. Bolo nepochybne zistené, že žalobca odstúpil od zmluvy so žalovaným k 13. 10. 2008, pričom žalobu na súd podal až 12. 07. 2011.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne, pokiaľ žalobu zamietol, s poukazom na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka.

So zreteľom na uvedené, preto odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého navrhovateľ v konaní nebol úspešný, nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, odporcovi žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli a vedľajšiemu účastníkovi bolo potrebné priznať náhradu trov konania pozostávajúcu z trov odvolacieho konania a ust. § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. vo výške 36,52 Eur, režijného paušálu vo výške 7,81 Eur, 20 % DPH vo výške 8,87 Eur, teda celkom 53,20 Eur.

Poučenie:

Proti rozsudku nie je prípustné odvolanie.